

УЧИТЕЉСКИ ФАКУЛТЕТ
УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ

Број освојених поена

ТЕСТ ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА И КЊИЖЕВНОСТИ

јун 2015.

Шифра кандидата: _____

- 1. Подвуците дијалекте штокавског наречја који се налазе у основици српског књижевног језика:** 1 поен
*косовско-ресавски, **источнохерцеговачки**, призренско-тимочки, **шумадијско-војвођански***
- 2. Наведите гласовне алтернације (промене) које се јављају у следећим речима:** 1 поен
вராбац – вராца, жабац – жаца, ждребац – ждрепца, кобац – коца
непостојано а (а: ѿ), једначење (сугласника) по звучности (б : п) (или обрнути редослед)
- 3. Заокружите слово испред гласова које карактерише обележје мекоће (палаталности):** 1 поен
а) д, т; б) м, н; **в) ђ, њ;** г) с, з
- 4. Према облику именице гледаоци наведите:** 1 поен
номинатив једнине: *гледалац*
вокатив једнине: *гледаоче*
генитив множине: *гледалаца*
- 5. У реченици: Пре него ме одведу, журиМ да испричам златну бајку о људима подвученој заменици одредите:** 1 поен
падеж: **акузатив (ак./4. падеж/четврти падеж/А)**
број: **једнина (јд./јед./једн./сингулар)**
лице: **прво**

6. У следећем примеру подвуците глаголе несвршеног вида: 1 поен
Сви они који су са једне или друге обале посматрали извршење казне разнели су страшне гласове по вароши и околини. Неописив страх је ушао у грађане и раднике. Споро и постепено је продирало људима у свест пуно сазнање о ономе што се десило.
7. Одредите врсте речи у реченици Јована је данас гледала финале у тенису код нас: 1 поен
данас прилог (за време)
код предлог
8. Речи Зарожје, Поморавље настале су: 1 поен
а) извођењем (деривацијом)
б) слагањем (композицијом)
в) комбинованом творбом
(Заокружите слово испред тачног одговора.)
9. Напишите који се напоредни односи јављају у следећој реченици: 1 поен
Корачао сам тихо обалом и надао сам се смирењу, али река ми није помогла.
саставни (однос), супротни (однос)
10. У реченици: Бранко Ћопић, аутор Бајште сљезове боје, рођен је у Хашанима подвучени део има функцију апозиције (апозиција). 1 поен
11. Подвуците зависну реченицу, одредите њену значењску врсту и функцију: 1 поен
Пре него што купиш ташну, провери цене у више продавница.
а) врста реченице по значењу: временска (темпорална)
б) функција: (прилошка) одредба за време
12. Речи истог гласовног склопа а различитог значења, нпр. *иступити* („изаћи из реда, колоне“) и *иступити* („учинити неко сечиво тупим“); *луг* („шумарак“) и *луг* („пепео“) јесу: 1 поен
а) хомоними б) антоними в) синоними
(Заокружите слово испред тачног одговора.)
13. Подвуците женска имена која су настала поименичавањем придева: 1 поен
Весна, Чарна, Јелена, Мила, Љубица, Нађа, Даница
14. Напишите правилно реченицу поштујући правописна и интерпункцијска правила: 1 поен
СРПСКИ КОМЕДИЈОГРАФ ДУШАН КОВАЧЕВИЋ ЧИЈА СМО НЕКА ДРАМСКА ДЕЛА ГЛЕДАЛИ У ЈУГОСЛОВЕНСКОМ ДРАМСКОМ ПОЗОРИШТУ ПРЕТСТАВИО СЕ СИНОЋ НОВОМ ДРАМОМ У НАРОДНОМ ПОЗОРИШТУ.
Српски комедиограф Душан Ковачевић, чија смо нека драмска дела гледали у Југословенском драмском позоришту, представио се синоћ новом драмом у Народном позоришту.

15. **Фразеологизам** *стати на своје ноге значи:* 1 поен
- а) проходати
б) **постати самосталан, осамосталити се**
в) мислити само на себе
- (Заокружите слово испред тачног одговора.)
16. *Версификација је:* 1 поен
- а) наука о ритмичкој организацији стихова
б) врста лирске песме
в) фигура речи заснована на пренесеном значењу
- (Заокружите слово испред тачног одговора.)
17. *Слово љубве деспота Стефана Лазаревића, по свом жанру је:* 1 поен
- а) похвала
б) апокриф
в) **посланица**
г) житије
- (Заокружите слово испред тачног одговора.)
18. **Која од наведених реченица описује књижевну епоху симболизма:** 1 поен
- а) Ствараоци настоје да прикажу стварност „онаквом каква она јесте“, залажу се за утилитарност и критички однос према актуелним друштвеним појавама.
б) **Истиче се значај музике као суштине поезије и версификацијско умеће, а појмови синестезије, универзалне аналогije и сугестије постају основна стваралачка начела.**
в) Ствараоци се окрећу народној књижевности као узору, боре се за рушење свих правила у уметности, узносе машту, певају о љубави и националном заносу.
- (Заокружите слово испред тачног одговора.)
19. **Заокружите оне књижевне врсте које припадају епизи као књижевном роду:** 1 поен
- а) ода
б) **новела**
в) фарса
г) **епопеја**
д) **роман**
ђ) епиграма
20. **Наведени одломак стоји на почетку дела објављеног 1931. године.** 1 поен
Упишите име и презиме аутора као и наслов дела:
- Ову књигу сам написао за време једног путовања.*
- Одједном, све што су људи говорили око мене конкретизовало се и ставило испред предела и грађевина које сам гледао [...]. Говоре ствари просте, безначајне, али зато баи претоварене оним што је живот људи и универзума уопште. Прве речи које су ми долазиле записао сам истог часа у једној кафаници, на хартији купљеној у дуванџици преко пута...*
- Растко Петровић** **Људи говоре**
(име и презиме) (наслов дела)

21. Прочитајте наведени одломак и одговорите на питања: 1 поен
- Управо њих двоје ступају преко прага, а на цркви гргуше звона на јутрење. Громко се разлеже кроз тиху ноћ, и потресе се душа хришћанска. И као талас сухо грање, тако њихов звук односи бољу и печал, кида узнемишане, а скрушена душа разговара се са небом...*
- Сине, устани да идемо у цркву!...
- *
- Кад сам ишао лане у Београд по јеспан, видео сам у Топчидеру Перу Зелембаћа у робијашким хаљинама. – Туца камен!*
- Назив дела: *Први пут с оцем на јутрење*
- Књижевна епоха: *реализам*
22. Јунак ове народне песме дуго тражи девојку за себе и коначно проналази лепотицу Љепосаву. Али пошто је девојка била „урољива рода“, она умире на путу до младожењине куће, а убрзо потом и младожења. 1 поен
- Назив ове песме је *Женидба Мишића барјактара*
- Песма припада жанру:
- а) балада
б) романа
в) сватовска песма
- (Заокружите слово испред тачног одговора.)
23. Препишите наслове наведених дела по редоследу настанка, од најстаријег ка најмлађем: 1 поен
- Хамлет, Канцонијер, Чича Горио, Илијада, Процес*
Илијада, Канцонијер, Хамлет, Чича Горио, Процес.
24. Прочитајте наведене стихове и одговорите на питања: 1 поен
- Том кнезу облака и песник је сличан;
он се с буром дружи, муњом поји очи,
али на тлу спутан и земљи невичан,
дивовска му крила сметају да крочи.*
- Назив ове песме је *Албатрос*, а њен аутор је *Шарл Бодлер* (наведите име и презиме песника). Песма је објављена у чувеној збирци *Цвеће зла* (наведите назив збирке).
25. На основу наведених имена јунака напишите наслове дела у којима се јављају: 1 поен
- а) везир Јусуф *Мост на Жепи*
б) владика Данило *Горски вијенац*
в) Давид Штрбац *Јазавац пред судом*
26. Уз наслов песничких збирки допишите име и презиме аутора: 1 поен
- Утопљене душе* *Владислав Петковић Дис*
Кора *Васко Попа*
Трајим помиловање *Десанка Максимовић*

27. Допишите које се стилске фигуре налазе у наведеним исказима: 1 поен

Хиљаду пута сам ти рекла да затвориш тај прозор.

хипербола

Мој Стојане, јабуко од злата.

метафора

28. Допуни следеће исказе: 1 поен

Стилска фигура у којој се спајају две или више чулних области тако што се осети једног чула квалификују речима које означавају својства осета неког другог чула назива се

синестезија

Понављање истих речи или израза на крају узастопних стихова назива се

епифора

29. Заокружите слово испред тврдње која је у потпуности тачна: 1 поен

а) *Евгеније Оњегин* је романтичарски роман у форми писама.

б) *Ревизор* је Гогољева комедија настала у епохи реализма.

в) Радња романа *Вечити младожења* одвија се у Новом Саду.

г) *Ромео и Јулија* је Шекспирова трагедија написана у 18. веку.

30. Књижевни манифест је текст у којем аутор: 1 поен

а) описује неки значајан историјски догађај или друштвену манифестацију

б) износи своје схватање књижевности или програмска начела књижевног правца

в) манифестује јаке и сложене емоције

г) хронолошки описује свој живот и време у којем је живео

(Заокружите слово испред тачног одговора.)